

Üniversitede en iyi notları almak için uğraşmak sanki bir menfaat bekler gibi geliyor. Hedeflediğin notu alamadığında üzülyyorsun. Ders çalışmamız nota endeksli mi, yoksa elimizden geleni yapıp, aldığımız sonuçla yetinmek mi olmalı?

"S - Eskiden İslâmlar zengin, onlar fakirdiler. Şimdi her yerde kaziye bilâkistir. Hikmeti nedir?"

"C - İki sebebi biliyorum: **Birincisi:** **لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى** ["*İnsan için ancak çalıştığı için karşılığı vardır.*" (Necm, 53/39)] olan ferman-ı Rabbanîden müstefâd olan meyelân-ı sa'y ve **اللُّبِّيْبَةُ دُبَّاسِكُلَّا** (*Çalışıp kazanan, Allah'ın sevdiği bir kuldur.*) olan fermân-ı Nebevîden müstefâd olan şevk-i kesb, bazı telkinat ile o meyelân kırıldı ve o şevk de söndü.

Zira ilâ-yı kelimetullah şu zamanda maddeten terakkiye mütevakkıf olduğunu bilmeyen; ve dünya **عَرْدًا لَا تُعْرَزَمَ فِيهَا هُتَيْدُونَ** (*Ahiretin tarlası olması...*) cihetiyle kıymetini takdir etmeyen; ve kurûn-u vüsta ve kurûn-u uhrânın ilcaatını tefrik eylemeyen; ve birbirinden gayet uzak, biri mezmum ve biri memduh olan tahsil ve kışbde olan kanaatıyla, mahsul ve ücretteki kanaatı temyiz etmeyen; ve birbirinden nihayet derecede baîd, hattâ biri tembelliğin ünvanı, diğeri hakikî ihlâsın sade fi olan iki tevekkülü -ki, biri, meşietin muktezâsı olan esbab arasındaki nizama karşı temerrüd hükmünde olan, tertib-i mukaddemattaki bir tevekkül-ü tembelâne; diğeri, İslâmiyetin muktezâsı olan, netice itibarıyla gerdendâde-i tevfiik olarak vazife-i ilâhiyeye karışmamakla terettüp-ü neticede mü'minâne tevekküldür- ikisini birbiriyle iltibaseden ve "**Ümmetî! Ümmetî!**" sırrını teferrüs etmeyen ve **عَفْتَيْنَ مَسَّ النَّرِيدُ** (*İnsanların en hayırlısı onlara en faydalı olandır.*) hikmetini anlamayan bazı adamlar ve bilmeyen bir kısım vâizlerdir ki, o meyelânı kırdılar, o şevki de söndürdüler."(1)

Ahireti teşvik eden ve dünyanın nefse bakan yüzünü çirkin gösteren, ayet ve hadisleri yanlış yorumlayıp dünyayı terk etmeyi teşvik eden vaizlerin yanlış zihniyeti yüzünden, İslam aleminin çalışma gayreti ve hırsı söndüğü için, fakirliğe sebebiyet vermiştir. İşte bu yanlış zihniyeti tadil etmek için Üstad Hazretleri bu ayet ve

hadisleri nazara veriyor.

Sureten birbirine benzeyen, ama hakikatte taban tabana zıt olan ahlaki kavramların farkını izah ediyor. Bunlardan kanaat ve himmetsizlik, tevekkül ve tembellik, bunlara misal olarak verilebilir. Buna benzer, Risale-i Nur'un muhtelif yerlerinde izahatlar vardır.

Buradan çıkaracağımız sonuç; mümin gayretli, çalışkan, tevekkül ve kanaat ehli olmalıdır. Gayretsizlik ve tembellik kötü ahlak iken, gayretli ve çalışkan olmak iyi ahlaktır. Bu yüzden bir talebenin derslerine çalışması ve başarı için müspet anlamda hırslanması güzeldir.

(1) bk. [Münazarat, Sualler ve Cevaplar.](#)